

HAKİMLER, HİÇBİR ETKİ ALTINDA KALMADAN, CESARET VE KARARLILIKLA HÜKÜM VERMEK ZORUNDADIRLAR

Halka adalet hizmetini götürmek ve hukuku üstün kılmak yargıçların ana görevidir. Devletin adli mercilerinden çıkan kararların kuşku ve tereddüde mahal bırakmayacak biçimde, rıza gösterilebilir ve kanaat getirilebilir netlikte olması şarttır.

Hakim sadece adaletin ve hukukun tarafı olmalıdır. Hakimin kendi hayat görüşünü, ideolojisini, kişisel kaygı ve endişelerini bir kenara bırakması mesleğinin en önemli şartlarından.

Türkiye’de Yargı üzerinde egemenlik kurma gayretinde bazı kesimlerin olduğu kamuoyunun malumudur. Savcılarımızı, hakimlerimizi hatta yargının en üst kademelerini kontrollerine almaya veya etki altında bırakmaya çalışan güç odakları bulunmaktadır. Bu tür bir gayret içinde olanların hukuk devletinin temeline dinamik koymakla eşdeğer olan bu tür eylemlerini geçersiz kılmak bir zorunluluktur. Hakimlerimizin bu tür hayaller peşinde olanları ve buna tevessül edenleri deşifre etmeleri, kanunsuzluktan medet umanların heveslerini kursaklarında bırakacaktır.

Elbette ki hakim de insandır. Onun da bir yaşam görüşü, ilkeleri, düşünceleri vardır. Bu toplumda yaşamaktadır. Ancak baktığı davalarda bunlardan sıyrılması, bu etkilerin tamamını gözardı etmesi son derece önemlidir. Yargıç kürsüye çıktığında kişisel değerlerini, korkularını, kaygılarını kapı dışında bırakmalıdır. Çünkü etki altında kaldığında verilecek kararlar sağlıklı olamayacaktır.

Yargıcın tek hesap merci kendi vicdanı olmalıdır. Yargıç, “kim ne der”, “basın ne yazar”, “vereceğim karardan sonra başıma ne gelir” gibi düşüncelerden kendini arındırmak zorundadır.

Kararlar, telkinler ve etkilerin gölgesinde alınmamalıdır. Aynı şekilde duygusallıktan, korku ve endişelerden arınma zorunluluğu da bulunmaktadır.

Hakimin “görevden alınırım”, “kıdemim artmaz” gibi düşüncelerle hareket etmesi ise kimsenin ihtimal vermek istemeyeceği çok vahim bir durum olacaktır. **Hakimin bir menfaat beklentisi veya şahsi bir endişe sebebiyle alacağı yanlış bir kararla ise nice insanı, eşi, akrabayı, anne babayı mağdur edebileceği, çoluğu çocuğu perişan edebileceği herkesin malumudur.**

Hakimlerimizin üzerindeki her türlü baskı kaldırılmalı, Adalet Bakanlığımız bu konuda titizlikle yeni atılım ve tedbirler üzerinde çalışmalıdır. Hakimin mesleğine tam konsantre olması için iş yoğunluğunun, maaşının, sağlık ve barınmasının, emekliliğinin, ulaşım sorunlarının ve her türlü ihtiyacının giderilmiş olması gerekmektedir.

Hakimlerimiz, adalet dağıtmanın öneminin gerektirdiği çalışma ortamına kavuşturulmalıdır. Hem devletimizin hem de halkımızın hakim ve savcılarımıza arka çıkması, yargının işlevini da-

ha iyi yerine getirmesine neden olacaktır.

Hakimlerimizin yargı sürecini sağlıklı biçimde tamamlayabilmeleri, hukukun ve vicdanlarının gereği olan kararları verebilmeleri adalet sistemimizin işlemesi için mutlak bir zorunluluktur. Bir hukuk devletinden söz edebilmek için hukuka azami saygı gösterilmesi, adalet temellerine dayalı bir yapının vücuda getirilmesi gerekmektedir. **Hukukun evrensel kuralları, insanın temel hak ve özgürlükleri göz ardı edildiğinde, yasalar bir grup veya zümrenin menfaatlerine uydurulmaya çalışıldığında veya uygulama amaç dışına taşındığında kaçınılmaz sonuç huzursuzluk ve kargaşadır.**

Hakimlerimizin adalet aşkı, toplumda başta edilmelerinin temel şartıdır. Halkımız Türk Yargı sistemine ve adaletine tam güven duymak istemektedir. Yurdumuzun en uca köşelerinde adalet dağıtmak üzere büyük bir özveriyle çalışan hakimlerimiz, halkımızın bu güvenine layık olduklarını verdikleri isabetli kararlarla göstermelidirler.

Hakimlerimizin önemli bir endişesi, aldıkları kararların temyiz aşamasında bozulmasıdır. **Hakimlerimiz vicdani sorumluluklarının gereğini yerine getirmeli mesleki kariyerlerine zarar gelebileceği gibi endişelerden soyutlanmalıdırlar.**

Sanıkları, tanıkları, avukatları dinleyen hakimdir. Üst mahkemenin elinde bu imkan bulunmamaktadır. Elindeki dava dosyasını inceler ve yazılı metinlerden hareket eder. Oysa hakim, yargılamanın başındadır. Olan biteni, iyi hali, kötü hali, yalanı, laf çevirmeyi, yüz ifadesini, ses titremesi, panik, çelişkili beyan, samimi itiraf gibi kağıtlara yansımayan şeyleri o bilmektedir.

Yargıtay’ın elinde sadece bir dosya vardır. Yargılama sürecinde canlı tanıklar, sanıklar ve mahkeme salonunda olup bitenlerin muhatabı olan hakimdir. Vicdani kanaat yönünden Yargıtay’a göre çok fazla veriye sahiptir. **Nitekim binlerce davada yerel mahkemelerin aldığı karar, temyiz makamında bozulmuş ancak kararı alan hakim verdiği kararda direnmiş ve sonuçta onun dediğinin doğru olduğu ortaya çıkmıştır. Yargıtay bir karar vermişse ama bu yanlış bir kararsa, bu durumda hakimler bu kararı düzeltecek kararları vermekten çekinmemelidirler.**

Yargı üzerindeki korku ve baskı bütünüyle kalkmalıdır. **Hakimlerimiz devletin güç ve desteğini tam olarak arkalarında hissetmeli gözlerini kırpmadan hukukun ve vicdani kanaatlerinin doğrultusunda karar vermelidirler.**

Kanunların ve vicdanlarının gereğini yerine getirmede en ufak tereddüt göstermeyen hakimlerimiz, Türkiye Cumhuriyeti’nin bir hukuk devleti olarak ebediyen payidar kalmasının birer garantisi olarak her zaman hürmet ve saygı ile anılacaklardır.

Sedat Altan (Bilim Araştırma Vakfı Başkanı)

Yerel mahkemeler verdikleri kararların arkasında durmaktan çekinmemelidir. “Yargıtay daha akıllıdır, daha bilgilidir, hukuka ve temel mantıklara daha hakimdir” benzeri mantıklar hatalı olacaktır. Zira yüzlerce, binlerce davada Yargıtay’ın verdiği hükmün değil yerel mahkemeninkinin doğru olduğu ortaya çıkmıştır. Bu davalarda Yargıtay hatasını kabul etmiş, yerel mahkemenin kararında ısrarı, adaletin tecelli etmesine vesile olmuştur.

Nitekim Yargıtay eski Başkanı Osman Arslan 21 Aralık 2006 tarihli Radikal Gazetesi’nde “**Ama Yargıtay da hata yapabilir. Bir yılda mesai yapılan gün 200 kabul edilirse, demek ki günde Yargıtay’dan 2 bin 500’den fazla karar çıkıyor. Bu şartlarda hiç hata yapılmaması mümkün mü?**” diyerek bu gerçeği açıkça belirtmiştir. Dolayısıyla yerel mahkemelerin Yargıtay’ın hatasız olduğunu düşünmeleri yersiz olacaktır.

Yargıçların, kendilerini Yargıtay’dan talimat almış gibi hissetmeleri, oradan işaret gelmiş kabul etmeleri ve bu düşünceyle kararlarını değiştirmeye kalkmaları son derece yanlış olacaktır. **Devletin bu tarz sinsi ve gizli kanunları yoktur. Devletin kanunları açıktır, söylenmeyen, gizli kanun yoktur. Açık olan bu kanunlara göre yargılama yapılır ve karar verilir.**

Yerel mahkeme yargıçlarının verdikleri kararın arkasında durmaları ve bunların, Yargıtay kararından daha doğru olduğunun ortaya çıkması bu yargıçlar için güzelliştir.

Hiçbir Türk yargıcı, dürüst davranmayıp korkarak, çoluk çocuğuna zarar gelmesi kaygısıyla, Ergenekon gibi komünist çetelerden çekinerek, terfisinin engelleneceği endişesiyle ya da maddi kayıplara uğrayacağı şeklindeki düşüncelerle hareket etmez. Gelecek nesillerde dahi nefretle anılacak böyle küçük düşürücü davranışlara girmez.